Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province

Chanchira Kumkaew[1], Sitthiporn Soonthorn[2] and Somkiet Kietjareon[3]

[1]Master of Public Administration (Public and Private Management), Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

[2,3] Public Administration (Public and Private Management), Rajabhat Maha Sarakham University, Thailand

[1]E-mail: 658262080301@rmu.ac.th, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0000-6455-6655

[2]E-mail: sitthiporn.so@rmu.ac.th, ORCID ID: https://orcid.org/0000-0002-3195-833X

[3]E-mail: somkiet6925@gmail.com, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0009-2447-3738

Received 07/11/2025 Revised 02/02/2026 Accepted 05/03/2026

Abstract

Background and Aims: This research, conducted by the Maha Sarakham Provincial Center for Quality of Life Protection and Enhancement, aimed to: 1) study the level of factors contributing to the success of quality of life development for vulnerable households; 2) study the level of success in quality of life development for vulnerable households; 3) study the factors contributing to the success of quality of life development for vulnerable households; and 4) study suggestions, problems, and solutions for quality of life development for vulnerable households in Phra That Subdistrict Administrative Organization, Na Dun District, Maha Sarakham Province.

Methodology: The sample consisted of 144 vulnerable households managed on a case-by-case basis, selected using Taro Yamane's formula. A questionnaire was used as the data collection tool. The research instruments included: 1) a questionnaire on general information of the respondents; 2) a closed-ended questionnaire on factors contributing to success; and 3) a closed-ended questionnaire on success in quality of life development. Statistical analysis included frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, Pearson coefficient, and linear multiple regression analysis using the Enter method at a statistical significance level of .05.

Results: The findings indicated that: 1) the level of factors contributing to the success of quality of life development for vulnerable households... The findings indicate that: 1) The overall level of success in improving the quality of life for vulnerable households is moderate ($\overline{X}$ = 2.93). 2) The level of success in improving the quality of life for vulnerable households is moderate ($\overline{X}$ = 2.99). 3) Factors affecting the success in improving the quality of life for vulnerable households have a multiple correlation coefficient of .951 (R = .951), which is statistically significant at the .05 level. 4) Suggestions for improvement include insufficient and uneven budgeting, lack of career development and income, unemployment, being overlooked, low income for the elderly, having grandchildren leading to insufficient funds,

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

debt problems, chronic diseases, and healthcare issues. Suggestions for solutions include creating and finding employment, promoting and providing vocational training in communities (e.g., plastic basket weaving, growing vegetables in foam), providing vocational training for the elderly, and resolving debt problems for the elderly. Furthermore, there should be increased access to assistance from government agencies, such as subsidies and frequent and comprehensive home visits to vulnerable elderly groups.

Conclusion: The underlying factors are community and local leadership factors, including volunteer factors, kinship or friendship factors, family factors, personal factors, shared database factors, and factors from agencies/organizations/network partners. This contributes to the success of improving the quality of life for vulnerable households.

Keywords: Factors; Quality of Life; Vulnerable Groups

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม : กรณีศึกษาพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ

จันทร์จิรา คำแก้ว[1], สิทธิพรร์ สุนทร[2] และสมเกียรติ เกียรติเจริญ[3]

[1]นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
[2]อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน 2) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครัวเรือนเปราะบางจัดการรายกรณี จำนวน 144 คน จากการใช้สูตรทาโร ยามาเน่ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือวิจัยได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และ 3) แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสัมประสิทธิ์เพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โดยวิธี Enter ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัย: พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน พบว่าอยู่ในโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.93) 2) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 2.99) 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .951 (R = .951) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ข้อเสนอแนะปัญหา พบว่า ปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ ไม่ทั่วถึง การพัฒนาอาชีพ รายได้ ไม่มีงานทำ การตกสำรวจ รายได้ผู้สูงอายุ มีหลานเด็กอยู่ ทำให้ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ ปัญหาหนี้สิน ปัญหาโรคประจำตัว การรักษาพยาบาล ปัญหาโรคประจำตัว การรักษาพยาบาล และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา พบว่า สร้างอาชีพ หาอาชีพ หางาน ส่งเสริม ฝึกอาชีพอาชีพให้ชุมชน เช่น สานตะกร้าพลาสติก ปลูกผักในโฟม และอื่นๆ การฝึกอาชีพให้กับผู้สูงอายุ และแก้ปัญหาหนี้สินให้ผู้สูงอายุ การให้ความช่วยเหลือและเข้าถึงของหน่วยงานรัฐ เช่น เงินอุดหนุน การตรวจเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุกลุ่มเปราะบางบ่อยๆ และทั่วถึง

สรุปผล: ปัจจัยพื้นเป็นปัจจัยผู้นำชุมชนผู้นำท้องที่ ได้แก่ ปัจจัยอาสาสมัคร ปัจจัยเครือญาติหรือเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยฐานข้อมูลร่วม และปัจจัยหน่วยงาน/องค์กร/ภาคีเครือข่าย ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน

คำสำคัญ: ปัจจัย; คุณภาพชีวิต; กลุ่มเปราะบาง

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีวิสัยทัศน์ครอบคลุม 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

และยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม รวมถึงการมีพันธกิจในการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพเต็มศักยภาพ มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง การสร้างเสริมเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคม จัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เพื่อให้ประชาชนมีหลักประกันและมีความมั่นคงในชีวิต โดยให้เฉพาะประชาชนกลุ่มเปราะบางให้สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน (ราชกิจจานุเบกษา, 2561, น. 9-10) ประเทศไทยได้ลงนามและมีคำมั่นร่วมกับนานาประเทศในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (UN) เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2558 โดยมีสาระสำคัญ คือ การร่วมมือในการสนับสนุนข้อมูลกลุ่มเปราะบางเพื่อการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลรายครัวเรือน รวมถึงแผนการวางการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือให้สามารถเข้าถึงสวัสดิการโดยเชื่อมโยงการทำงานระดับพื้นที่ด้วยกลไกสหวิชาชีพ ร่วมกับอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ (อพม.) 1 คน ที่จะรับผิดชอบ 10 ครอบครัว ติดตามครอบครัวกลุ่มเปราะบางอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ บันทึกข้อตกลงมีผลกำหนดระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2564-2568 โดยการกรอกข้อมูลเพื่อค้นหากลุ่มเปราะบาง โดยใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ การเยี่ยมบ้าน โดยเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร นโยบายการเพิ่มโอกาสและสร้างเสริมคุณค่าคนพิการและกลุ่มเปราะบาง รัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงทรัพยากรมนุษย์ นายวรวุธ ศิลปอาชา (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2567, น.5)

กลุ่มเปราะบางที่มีความเหลื่อมล้ำทางสังคมนั้น เป็นผลพวงจากโครงสร้างสังคมไทยที่ไม่ค้านึงในหลักการสิทธิมนุษยชนตั้งแต่ระดับแนวนโยบายสาธารณะ การบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ ค่านิยมของสังคม ทั้งการกดขี่ แบ่งแยกด้วยเหตุแห่งความยากจน แบ่งแยกด้วยเหตุแห่งความเป็นกลุ่มชนที่ไร้อำนาจต่อรอง สภาวะสังคมที่เหลื่อมล้ำอย่างมาก ทำลายศักยภาพหรือความสามารถที่แฝงเร้นอยู่ ไม่ให้ได้แสดงออกมาเพราะไม่มีโอกาสหรือไม่มีพลัง หรือเพราะเสี่ยงเกินไปที่จะริเริ่มสิ่งใหม่ ความเหลื่อมล้ำจึงทำลายทั้งศักยภาพของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ และสังคมประเทศชาติโดยรวม การจะปฏิรูปสังคมที่เหลื่อมล้ำจึงต้องมุ่งปลดปล่อยพลังการผลิตของสังคมซึ่งไม่ได้หมายเพียงการผลิตด้านสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเท่านั้น แต่รวมถึงการผลิตสิ่งที่เป็นคุณค่า เช่น ศิลปะ วิชาความรู้ สติปัญญา และด้านจิตวิญญาณของสังคมด้วย ผู้ถูกปฏิบัติโดยละเลย/ละเมิดสิทธิมนุษยชนภายใต้บริบทสังคมไทย ผู้เขียนขอให้ความสำคัญมุ่งประเด็นไปที่กลุ่มประชากรความเปราะบาง คือ สภาพที่ทำให้ประชากรอ่อนแอ หรืออ่อนด้อย ไม่มีกำลัง และความสามารถมากพอที่จะรับมือกับปัญหาที่เข้ามากระทบ รวมทั้งไม่สามารถจะคาดการณ์หรือวางแผนล่วงหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพว่าเมื่อเกิดปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นจะจัดการอย่างไร และเมื่อได้รับผลกระทบจากปัญหาจนอยู่ในสภาพที่เสียหลักล้มหรือบอบช้ำแล้ว จะสามารถลุกขึ้นและกลับคืนสู่สภาพที่เป็นปกติได้อย่างไร สาเหตุที่ทำให้มีประชากรกลุ่มเปราะบางเกิดขึ้นหลากหลายกลุ่ม ทั้งเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้หญิง คนเร่ร่อนคนไร้บ้าน กลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ผู้พิการทางกายและจิต คนที่มีปัญหาทางพฤติกรรมและการเรียน ชนกลุ่มน้อย กลุ่มชาติพันธุ์คนที่มีปัญหาสถานะบุคคล คนไร้รัฐไร้สัญชาติ คนพลัดถิ่น ผู้ต้องขังในทัณฑสถาน คนยากจนและแรงงานต่างด้าวกลุ่มเปราะบางที่มีหลายด้านอัน เชื่อมโยงสัมพันธ์ส่งผลต่อกัน ยังส่งผลให้บางคนอาจเป็นประชากรกลุ่มเปราะบางในบริบทที่ทับซ้อนกันได้อีกเช่น เป็นผู้หญิงข้ามเพศ(Trans Women) ที่มีฐานะยากจน ที่ประกอบอาชีพพนักงานบริการทางเพศ (Sex Worker) เป็นต้น การที่เพศหญิงถูกผู้ชายกระทำความรุนแรงในครอบครัว สุ่มเสี่ยงเป็นโรคซึมเศร้า ภาระค่ารักษาพยาบาล การสูญเสียรายได้จากการต้องหยุดงาน การถูกกีดกันทางสังคมของผู้เคยต้องโทษจำคุก ทำให้ไม่สามารถเริ่มต้นชีวิตใหม่แล้วต้องกลับสู่วงจรอาชญากร ภาวะยากจนที่ทำให้เกิดคนไร้บ้าน การเข้าไม่ถึงทรัพยากรที่ดินที่ทำให้เกษตรกรต้องเช่าที่ดิน เป็นภาระต้นทุนเพิ่มสูงแต่รายได้ต่ำหรือต้องยอมเข้าสู่ภาวะเสียเปรียบในระบบเกษตรพันธสัญญา นโยบายป่าไม้ที่ทำให้ชนชาติพันธุ์ไม่สามารถใช้

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากป่าไปพร้อมกับการอนุรักษ์ตามวิถีภูมิปัญญาของตน หรือต้องมีภาระการรักษาพยาบาลความเจ็บป่วยอันเป็นผลจากมลภาวะ เป็นต้น(สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2560; นฤพล สายวิลัย & จิราภรณ์ ผันสว่าง. 2566)

ซึ่งเรื่องนี้ อนุสรณ์ แน่นอุดร และ พัชราภัณฑ์ ไชยสังข์ (2565) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเปราะบางและคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี พบว่า ภาวะเปราะบางเป็นภาวะการทำงานของร่างกายทางกายภาพลดลงที่สังเกตได้ เป็นภาวะซึ่งอยู่ระหว่างกลางของความสามารถในการทำงานได้กับภาวะไร้ความสามารถและอยู่ในระหว่างความมีสุขภาพดีกับความเป็นโรค โดยมีลักษณะเฉพาะของภาวะเปราะบาง 5 ประการที่พบได้บ่อย คือ กล้ามเนื้ออ่อนแรง กิจกรรมทางกายลดลง เดินช้า ความเหนื่อยล้าและน้ำหนักลดโดยไม่ตั้งใจ ร่วมกับภาวะอ่อนแอ (Vulnerability) ทั้งกาย จิต สังคม จนการปรับตัวลดลงทำให้เกิดภาวะการสูญเสียการควบคุมภาวะสมดุล เกิดความเจ็บป่วยทั้งกายและจิตใจ อันเป็นสาเหตุหลักของผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ ทั้งการหกล้ม ภาวะโรค ภาวะทุพพลภาพและพิการ คุณภาพชีวิตลดลง มีความต้องการดูแลที่ซับซ้อน ภาวะโรคสูงและเป็นสาเหตุการตายในกลุ่มผู้สูงอายุมากที่สุด ภาวะเปราะบางนี้ส่งผลต่อความสามารถทางร่างกายในระบบต่างๆ ลดลง การทำหน้าที่ของร่างกายลดลง เพื่อความรุนแรงของความเจ็บป่วย การช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน การเดินและการทรงตัว เกิดภาวะพึงพิงในที่สุด ก็กระทบทางด้านจิตใจ บกพร่องทางด้านความคิด ภาวะซึมเศร้า สิ้นหวังและหมดแรง ในด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากภาวะเปราะบาง ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในทุกๆ ด้านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยสถิติทะเบียนผู้รับบริการภายในหน่วยงานศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม(2568) ระหว่าง 1 ตุลาคม 2567 ถึง 31 มีนาคม 2568 พบว่า มีผู้รับบริการเป็นคนไร้ที่พึ่งหรือเร่ร่อน จำนวน 16 คน เป็นจิตเวช 5 คน และขอทาน 3 คน ในองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุมีผู้สูงอายุ 459 คน มีคนพิการ 80 คน มีควรเรือนทั้งสิ้น 794 ครัวเรือน สิ่งเหล่านี้จึงเห็นได้ว่ามีความสำคัญในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อดูว่าปัจจัยอะไรบ้างที่จะทำให้เกิดความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนที่เกิดขึ้นในองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดู จังหวัดมหาสารคาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคามในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคามในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคามในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะปัญหาและแนวแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

สมมุติฐานการวิจัย

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคามพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมาก

2. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคามในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม อยู่ระดับมาก

3. ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยพื้นที่ ปัจจัยผู้นำชุมชนผู้นำท้องที่ ปัจจัยอาสาสมัคร ปัจจัยเครือญาติหรือเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยฐานข้อมูลร่วม และปัจจัยหน่วยงาน/องค์กร/ภาคีเครือข่าย ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ประกอบด้วย มิติสุขภาพ มิติอาชีพหรือรายได้ มิติการศึกษา มิติที่อยู่อาศัย และมิติการเข้าถึงบริการภาครัฐของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคามในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทบทวนวรรณกรรม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต จังหวัดมหาสารคาม : กรณีศึกษาพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ ตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนด ได้มีท่านผู้รู้ได้ให้ความหมายการสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐานไว้ต่าง ๆ ดังนี้

ประเสริฐ ณ นคร (2555) กล่าวว่า ปัจจัย คือ สาเหตุหรือเงื่อนไขที่สัมพันธ์กับผลที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง โดยในทางการวิจัยจะหมายถึง ตัวแปรต้น หรือ ตัวแปรอิสระ ที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต) (2563) กล่าวว่า ปัจจัย หมายถึง สภาวะที่เอื้อ เกื้อหนุน ค้ำจุน เปิดโอกาส เป็นที่อาศัย เป็นองค์ประกอบร่วม หรือเป็นเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่จะให้สิ่งนั้นๆ เกิดมีขึ้น ดำเนินต่อไป หรือเจริญงอกงาม

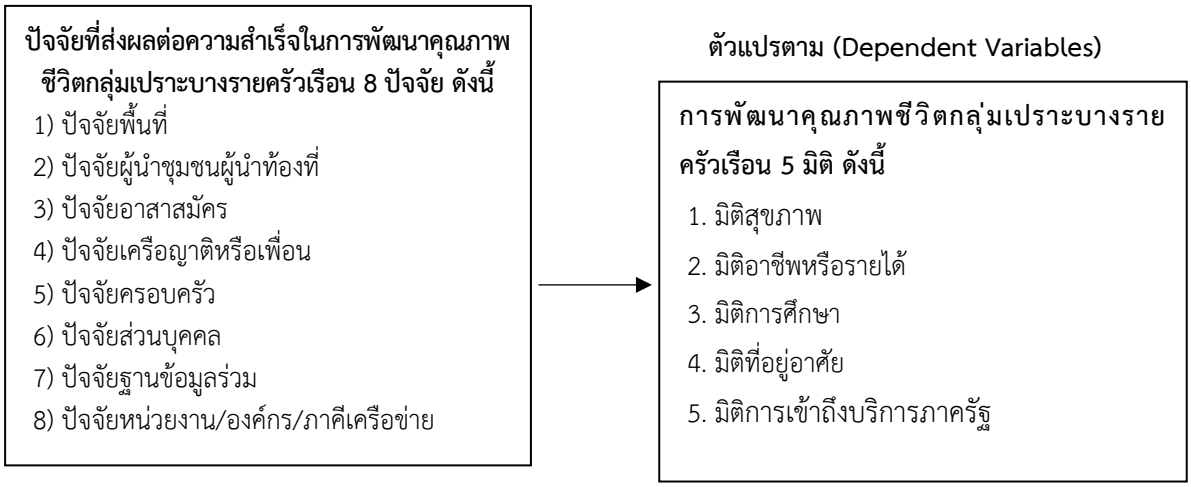
สรัญญา ศรีทองมาศ และชาคริต ศรีสกุน (2564) ได้ให้ความหมายถึง แบบจำลอง 7S ของ McKinsey เป็นกรอบแนวคิดเชิงองค์รวมที่ใช้วิเคราะห์และพัฒนาองค์กร โดยประกอบด้วย 7 องค์ประกอบที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ได้แก่ โครงสร้าง (Structure), กลยุทธ์ (Strategy), ระบบ (Systems), รูปแบบการบริหาร (Style), บุคลากร (Staff), ทักษะ (Skills) และ ค่านิยมร่วม (Shared Values) โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความสอดคล้องภายในองค์กรและยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ทั้งในมิติการจัดการภายในและการตอบสนองต่อบริบทภายนอกอย่างเหมาะสม

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล (2562) ได้ให้ความหมายถึง ความเปราะบางเป็นสภาวะหนึ่งที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตภายหลังจากการเกิดเหตุการณ์ ทำให้บุคคลอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมเพราะไม่สามารถรับมือกับปัญหาได้ด้วยตนเอง ไม่สามารถวางแผนจัดการหรือคาดการณ์ปัญหาไว้ล่วงหน้าได้ เนื่องจากขาดการเตรียมพร้อมในการรับมือกับความเสี่ยง ทำให้ขาดทักษะในการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ตกอยู่บนความเหลื่อมล้ำของสังคม อันเนื่องมาจากปัญหา เช่นความรุนแรง การเลือกปฏิบัติ ความยากจน การถูกละเลยจากสังคม สุขภาพไม่แข็งแรงขาดความรู้ประสบการณ์ ขาดทรัพยากร/ทุนทางสังคม อำนาจและศักดิ์ศรี

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครัวเรือนเปราะบางการจัดการรายกรณี (Cas Management) ศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 225 คน คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน (Yamane 1973, p. 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144 คน

2. เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม และ 3) แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคามในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) ขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัย จากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคามเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล 2) แต่งตั้งผู้ช่วยวิจัยจำนวน 2 คน ในการช่วยเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง ไม่เกิดความลำเอียงในการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล 3) ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง

4.2 ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)

4.3 กำหนดระดับคะแนนในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ 5 ระดับ

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

4.4 วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคามในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและเป็นรายด้าน แล้วนำมาเทียบตามเกณฑ์ 5 ระดับ

4.5 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคามในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้สถิติการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson' s Product Moment Correlation) โดยเกณฑ์การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentiles)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 64.60 มีอายุ 39-58 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 มีระดับการศึกษา ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า เช่น เรียนรวม จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 68.80 สถานะในบ้านส่วนใหญ่เป็นแม่ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 และอาศัยอยู่ในบ้านส่วนใหญ่ หมู่ที่ 2 บ้านโกฑา และหมู่ 3 บ่านนาหาดเท่ากัน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยปัจจัยหน่วยงาน/องค์กร/ภาคีเครือข่าย รองลงมาคือ ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยเครือญาติหรือเพื่อน ปัจจัยผู้นำชุมชนผู้นำท้องที่กับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยอาสาสมัครและปัจจัยพื้นที่

3. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มิติการศึกษา รองลงมา คือ มิติสุขภาพ มิติการเข้าถึงบริการภาครัฐ มิติที่อยู่อาศัย และมิติอาชีพหรือรายได้

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคามมีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ปัจจัยพื้นที่ มีค่าเท่ากับ .221 รองลงมาคือ ปัจจัยอาสาสมัครมีค่าเท่ากับ .209 ปัจจัยครอบครัว มีค่าเท่ากับ 195 ปัจจัยผู้นำชุมชนผู้นำท้องที่ มีค่าเท่ากับ .110 ปัจจัยเครือญาติหรือเพื่อน มีค่าเท่ากับ .105 ปัจจัยฐานข้อมูลร่วม มีค่าเท่ากับ .077 ปัจจัยหน่วยงาน/องค์กร/ภาคีเครือข่าย มีค่าเท่ากับ -.056 และปัจจัยส่วนบุคคล มีค่าเท่ากับ .035 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .951 (R = .951) ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

90.50 มีค่า R2 = .905 และมีค่า F = 160.638 ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ข้อเสนอแนะปัญหาและแนวแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

1) ข้อเสนอแนะปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ ไม่ทั่วถึง การพัฒนาอาชีพ รายได้ ไม่มีงานทำ การตกสำรวจ รายได้ผู้สูงอายุ มีหลาน เด็กอยู่ ทำให้ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ ปัญหาหนี้สิน ปัญหาโรคประจำตัว การรักษาพยาบาล ปัญหาโรคประจำตัว การรักษาพยาบาล การให้ความช่วยเหลือต่างๆ ยังไม่เพียงพอ ครอบคลุมทุกด้าน และความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ได้รับการดูแล อยากให้หน่วยงานพูดคุยให้มากขึ้น

2) ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า สร้างอาชีพ หาอาชีพ หางานส่งเสริม ฝึกอาชีพอาชีพให้ชุมชน เช่น สานตะกร้าพลาสติก ปลูกผักในโฟม และอื่นๆ การฝึกอาชีพให้กับผู้สูงอายุ และแก้ปัญหาหนี้สินให้ผู้สูงอายุ การให้ความช่วยเหลือและเข้าถึงของหน่วยงานรัฐ เช่น เงินอุดหนุน การตรวจเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ กลุ่มเปราะบางบ่อยๆ และทั่วถึง อยากให้ช่วยเหลือทุกด้าน อะไรก็ได้ การเดินทางสัญจรไปมาลำบาก มีบริการสาธารณะรับส่ง และความใส่ใจ เข้าใจในการดูแลช่วยเหลือ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม กรณีศึกษาพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ จังหวัดมหาสารคาม สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคามในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผลการวิจัย 8 ตัวแปรอิสระ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยน 2.95 และทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.76-3.12 มีเพียงปัจจัยหน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่ายที่มีคาเฉลี่ยถึง 3.12 นอกนั้นอยู่น้อยกว่า 3.00 ทั้งหมด ตามตารางที่ 4.2 และหากพิจารณารายข้อจากตารางที่ 4.3-4.10 ของตัวแปรอิสระทั้ง 8 ปัจจัย ก็พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ จากผลการวิจัยนี้จึงทำให้ผลการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครอบครัวและตัวกลุ่มเปราะบาง อาจมีความต้องการที่จะได้รับการดูแล ช่วยเหลือ การติดต่อประสานงาน การประชาสัมพันธ์ การให้บริการหรือแม้แต่การอุดหนุนงบประมาณ อาชีพที่สูงกว่าคนปกติทั่วไป จึงทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นตามสมมติฐาน สอดคล้องกับประเสริฐ ณ นคร (2555) กล่าวว่า ปัจจัย คือ สาเหตุหรือเงื่อนไขที่สัมพันธ์กับผลที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง โดยในทางการวิจัยจะหมายถึง ตัวแปรต้น หรือ ตัวแปรอิสระ ที่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ ไม่สอดคล้องกับซาราห์ บินเย๊าะ (2564) ได้รายงานการศึกษา "โครงการบูรณาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน "ดือลันฮาตี" ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคได้ (จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)" ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในงานมีผลต่อการขับเคลื่อนโครงการฯ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุด ปัจจัยด้าน

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

ทุนทางสังคมมีผลต่อการขับเคลื่อนโครงการฯ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุด ปัจจัยด้านสังคมมีผลต่อการขับเคลื่อนโครงการฯ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุด ปัจจัยด้านการบริหารจัดการมีผลต่อการขับเคลื่อนโครงการฯ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุด

สมมติฐานที่ 2 ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม อยู่ระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผลการวิจัยทั้ง 5 มิติ มีผลการวิจัยที่อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.70-3.14 พิจารณาตารางที่ 4.11 ซึ่งสะท้อนถึงการดูแลสุขภาพ อาชีพหรือรายได้ การศึกษา การมีที่อยู่อาศัยและการเข้าถึงบริการภาครัฐ ยังมีไม่มาก หรืออาจเป็นเพราะครอบครัวกลุ่มเปราะบาง มีความต้องการพิเศษที่แตกต่างและสูงกว่าคนปกติ และเมื่อพิจารณาในรายข้อ 30 ข้อ มีผลการวิจัยอยู่ระดับปานกลาง ถึง 27 ข้อ อยู่ระดับมาก 1 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ จะเห็นได้ว่า 27 ข้อ อยู่ระดับปานกลาง สะท้อนถึงความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ที่ยังไม่ดีมาก อยู่กลางๆ สามารถให้บริการปกติยังไม่โดนเด่น พิจารณาตารางที่ 4.12-4.6 ทำให้ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับBullen และ Rockart (1981) ซึ่งอธิบายว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ ปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการให้เกิดขึ้นหรือควบคุมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานของบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กร สามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะในงานที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความร่วมมือหลายภาคส่วน

สอดคล้องกับภัสสร เกษลักษณ์ (2561) ได้อธิบาย ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Critical success factor: CSF) คือ ปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่ต้องทำให้มีหรือให้เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หรือก็คือเป็นการให้หลักการและแนวทางหรือวิธีการที่องค์การจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ได้ แต่ละองค์การจะมีปัจจัยแห่งความสำเร็จเป็นหลักหมายที่เป็นรูปธรรมในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานทุกระดับให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์การรู้ว่าต้องทำสิ่งใดบ้างเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตอบสนองวิสัยทัศน์ ไม่สอดคล้องกับณัฐพงษ์ จันทร์งาม และคณะ (2567) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการขับเคลื่อนสวัสดิการสังคมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับกกลุ่มเปราะบางในเขตพื้นที่ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัย ระดับประสิทธิผลของสวัสดิการสังคมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับกลุ่มเปราะบาในเขตพื้นที่อำเภอวัตโบสถ์ จังหวักพิษณุโลก มากที่สุด คือ ด้านนโยบายการช่วยเหลืออยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับนิภาวรรณ เจริญลักษณ์ และ คณะ (2566) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาเครือข่ายจิตอาสาในการสร้างเสริมสุขภาพกลุ่มเปราะบางในชุมชน การเสริมศักยภาพเครือข่ายจิตอาสาดูแลกลุ่มเปราะบางพบว่าความจำเป็นด้านการเสริมสร้างสุขภาพและการจัดการตนเองของกลุ่มเปราะบาง ครอบครัว และผู้เกี่ยวข้องในชุมขนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( )= 4.04, S.D. = 0.09)

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยพื้นที่ ปัจจัยผู้นำชุมชนผู้นำท้องที่ ปัจจัยอาสาสมัคร ปัจจัยเครือญาติหรือเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยฐานข้อมูลร่วม และปัจจัยหน่วยงาน/องค์กร/ภาคีเครือข่าย ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือน ประกอบด้วย มิติสุขภาพ มิติอาชีพหรือรายได้ มิติการศึกษา มิติที่อยู่อาศัย และมิติการเข้าถึงบริการภาครัฐของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่า ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผลการวิจัย

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6 (6), November-December 2026
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index
Article ID: e297560

โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก เท่ากับ .946 หากพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยอาสาสมัครมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามการพัฒนาคุณภาพชีวิต อยู่ระดับสูงมาก .923 ส่วนปัจจัยที่สัมพันธ์มีค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันน้อยสุด คือ ปัจจัยหน่วยงาน/องค์การ/ภาคีเครือข่าย อยู่ระดับสูง .778 ตารางที่ 4.18 ซึ่งมีปัจจัยพื้นที่โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เท่ากับ .897 และมีความสัมพันธ์สูงสุดกับตัวแปรตาม คือ มิติที่อยู่อาศัย เท่ากับ .865 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 4.19 พบว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ทุกปัจจัย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .951 (R = .951) ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้เท่ากับร้อยละ 90.50 มีค่า R2 = .905 และมีค่า F = 160.638 ซึ่งแสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับพระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต) (2563) กล่าวว่า ปัจจัย หมายถึง สภาวะที่เอื้อ เกื้อหนุน ค้ำจุน เปิดโอกาส เป็นที่อาศัย เป็นองค์ประกอบร่วม หรือเป็นเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่จะให้สิ่งนั้นๆ เกิดมีขึ้น ดำเนินต่อไป หรือเจริญงอกงาม สอดคล้องกับมนตรี เกิดมีมูล (2559) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย ผลการการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบปกติ พบว่า ปัจจัยที่มีผลทางบวกต่อคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพเกษตรกรรม สถานภาพสมรสและอยู่กับคู่สมรสรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน การมีเงินออม ความรู้สึกพึงพอใจกับบริการด้านการรักษาพยาบาลของรัฐ ความรู้สึกพึงพอใจกับบริการสาธารณูปโภคของรัฐ ความรู้สึกพึงพอใจกับการจัดการศึกษาของรัฐ ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย และความรู้สึกพึงพอใจใจใณภาพชีวิตแต่ละด้าน ส่วนปัจจัยที่มีผลทางลบ ได้แก่ อาชีพลูกจ้างเอกชน รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน และการมีหนี้สิน วิจัยเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ควรมีมาตรการทางด้านราคาสินค้าเพื่อช่วยลดภาระค่าครองชีพให้แก่ประชาชน กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Eveleigh et al, 2025) ศึกษาปัจจัยที่เชื่อมโยงกันที่ส่งผลต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของครอบครัวในบ้านที่แออัดและจุดที่ต้องแก้ไข การศึกษาเชิงคุณภาพในลอนดอน พบว่า ปัจจัยที่เชื่อมโยงกันซึ่งมีผลต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของครอบครัวที่มีรายได้น้อย เช่น ความแออัดในที่อยู่อาศัย การขาดที่อยู่อาศัยที่สามารถจ่ายได้ และผลกระทบต่อสุขภาพครอบครัว ประกอบด้วย 1) ปัจจัยระดับครอบครัว 2)ปัจจัยระดับที่อยู่อาศัย และ 3) ปัจจัยระดับชุมชน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนของศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม กรณีศึกษาพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ จังหวัดมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะเป็นดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ควรปรับปรุงพัฒนาพื้นที่บริเวณภายในบ้านที่เป็นห้องครัว ที่กิน ห้องนอนของคนอื่นในครอบครัวอย่างเพียงพอ มีผลต่อคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบาง

2. ควรทำความเข้าใจ เสริมสร้างสมรรถนะต่างๆ อาชีพให้กับแม่หรือผู้ปกครอง สามีภรรยาหรือคนที่อยู่ในครอบครัว เพื่อดูแลคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางให้ดีขึ้น

3. ควรดูแล แนะนำ ส่งเสริมการป้องกันด้านโรคประจำตัวหรือเมื่อยามเจ็บป่วยไข้ การดูแลสุขภาพ ให้ถูกสุขลักษณะ

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

4. ควรส่งเสริมสนับสนุน เด็กปฐมวัยให้ได้รับการศึกษา การพัฒนา เช่น อายุ 3-5 ปี มีการเลี้ยงดูและเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน

5. ผู้นำชุมชนผู้นำท้องที่มีความสัมพันธ์สูงกับที่อยู่อาศัย จึงควรมีการอบรม การพัฒนา การดูแล ค่าตอบแทนให้ผู้นำชุมชนผู้นำท้องถิ่นช่วยดูแล ตัดสินใจ วางแผนในการดูแลกลุ่มเปราะบางในพื้นที่

6. ส่งเสริมสร้างอาชีพ หาอาชีพ หางาน ส่งเสริม ฝึกอาชีพอาชีพให้ชุมชน เช่น สานตะกร้าพลาสติกปลูกผักในโฟม และอื่นๆ

7. การฝึกอาชีพให้กับผู้สูงอายุ และแก้ปัญหาหนี้สินให้ผู้สูงอายุ

8. การให้ความช่วยเหลือและเข้าถึงของหน่วยงานรัฐ เช่น เงินอุดหนุน งบประมาณ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยการพัฒนาและแนวทางส่งเสริมสนับสนุนอาชีพให้กับผู้สูงอายุและกลุ่มเปราะบาง

2. ควรวิจัยการสร้างเครือข่ายช่วยเหลือ การดูแลครบวงจรแก่กลุ่มเปราะบาง

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.วัชรินทร์ สุทธิศัย ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.รัชนิดา ไสยรส กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ) อาจารย์ ดร.รังสรรค์ อินทน์จันทน์ (ตัวแทนอาจารย์ประจำ) อาจารย์ ดร.สิทธิพรร์ สุนทร กรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ เกียรติเจริญ ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้การช่วยเหลือ และดูแล ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ตั้งแต่ต้น จนเสร็จสมบูรณ์ ตลอดจนคณาจารย์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาค เอกชน รวมทั้งคณาจารย์พิเศษทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณบุคลากร เจ้าหน้าที่ นายกฯ ผู้บริหาร ผู้ใหญ่บ้าน และทุกคนขององค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดมหาสารคาม และกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ได้ตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ขอขอบคุณครอบครัว ที่เป็นกำลังใจสำคัญและอยู่เคียงข้างผู้วิจัยเสมอมา ทำให้การเรียนรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ประสบความสำเร็จด้วยความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบูรพาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนสร้างความเจริญด้านการศึกษาและประสิทธิประสาทวิชาให้ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2567). *การจัดการความรู้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตครัวเรือนเปราะบางแบบบูรณาการ*. สำนักส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10, กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

ซาราห์ บินเย๊าะ. (2564). *การศึกษารูปแบบการพัฒนาแนวทางการส่งคนไร้ที่พึ่งกลับคืนสู่สังคมของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง*. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363

ณัฐพงษ์ จันทร์งาม, โชติ บดีรัฐ, & ภาสกร ดอกจันทร์. (2567). ประสิทธิผลการขับเคลื่อนสวัสดิการสังคมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับกลุ่มเปราะบางในเขตพื้นที่อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก. *วารสาร มจร เพชรบุรีปริทรรศน์, 7*(3), 30-44.

นฤพล สายวิลัย, & จิราภรณ์ ผันสว่าง. (2566). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตสาเกตนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 3*(1), 14–26.

นิภาวรรณ เจริญลักษณ์, เริงวิชญ์ นิลโคตร, & ชาตรี ลุนดำ. (2566). การวิจัยและพัฒนาเครือข่ายจิตอาสาในการสร้างเสริมสุขภาพกลุ่มเปราะบางในชุมชน. *วารสารสันติศึกษานิทรรศน์ มจร, 11*(3), 848–861.

ประเสริฐ ณ นคร. (2555). *หลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2563). *เหตุปัจจัยในปฏิจจสมุปบาทและกรรม*. วัดญาณเวศกวัน. https://www.watnyanaves.net/en/book-reading/473/2

ภัสสร เกษลักษณ์. (2561). *ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการติดตั้งประตูหน้าต่างอลูมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล* (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

มนตรี เกิดมีมูล. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, 56(1), 158–186.*

ราชกิจจานุเบกษา. (2561, 13 ตุลาคม). ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580). *ราชกิจจานุเบกษา, 135*(ตอนที่ 82 ก).

ศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม. (2568). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2568*. ศูนย์คุ้มครองและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตจังหวัดมหาสารคาม

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2560). *เสริมพลังกลุ่มเปราะบาง สร้างสังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน: โครงการสุขภาพคนไทย 2560*. ผู้แต่ง.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2562). *ครอบครัวเปราะบาง เมื่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอาจทำร้ายและทิ้งใครบางคนไว้เบื้องหลัง* (พิมพ์ครั้งที่ 1). ผู้แต่ง.

สรัญญา ศรีทองมาศ, & ชาคริต ศรีสกุน. (2564). กลยุทธ์การบริหารจัดการเชิงบูรณาการตามแนวคิดแมคคินซีย์ที่ส่งผลต่อการรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย กรณีศึกษา: โฮมสเตย์เกาะเกิด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 15*(1), 152–164.

อนุสรณ์ แน่นอุดร, & พัชราภัณฑ์ ไชยสังข์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเปราะบางและคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. *วารสารพยาบาลสภากาชาดไทย, 15*(2), 148-160.

Bullen, C. V., & Rockart, J. F. (1981). *A primer on critical success factors*. Sloan School of Management, Massachusetts Institute of Technology. (Working Paper No. 1220-81)

Eveleigh, E. R., Nixon, L., O'Donoghue, M., Singh, P., McDonald, R., Ucci, M., & Sheringham, J. (2025). Interconnected factors influencing family health and wellbeing in overcrowded homes and points for intervention – A qualitative study in London. *Wellbeing, Space and Society, 8*, 100250. https://doi.org/10.1016/j.wss.2025.100250

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.

Citation: Kumkaew, C., Soonthorn, S., & Kietjareon, S. (2026). Factors Affecting the Success of Improving the Quality of Life of Vulnerable Household Groups at the Maha Sarakham Protection and Quality of Life Promotion Center: A Case Study of the Phra That Subdistrict Administrative Organization Area, Na Dun District, Maha Sarakham Province. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 6(6), e293363; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2026.e293363